

POSIDÒNIA OCEANICA A LA SERRA

Diapositiva 1: En aquesta activitat que forma part del projecte “La Serra de Tramuntana, un món per descobrir” de l’entitat Tramuntana XXI parlarem de les praderies de posidònia i de la seva presència a les costes de la Serra.

Diapositiva 2: L’objectiu d’aquest projecte és que coneguem i estimem un poc més la Serra de Tramuntana, les seves muntanyes i tot allò que aporta, ja sigui natural o cultural. Allò que coneixem, ho estimam i cuidam.

Diapositiva 3: La Serra de Tramuntana ocupa el nord-oest de Mallorca. S’estén al llarg d’uns 90 km, amb una amplada màxima de 15 km. Ocupa el 30% del territori de l’Illa.

Són 19 els municipis que formen part de la Serra. Els més grans són Pollença, Calvià i Escorca. En total, hi viu una població de 40000 persones.

Diversos cims que conformen la Serra superen els 1.000 m d’altura. Destaca el Puig Major (1.443), el Puig de Massanella (1.348), la Serra d’Alfàbia (1.069 m), es Teix (1.064) i Es Galatzó (1.026 m).

La **Serra de Tramuntana** va ser declarada **Patrimoni Mundial** per la **UNESCO** en la categoria de Paisatge Cultural. Aquest reconeixement posa en valor la relació que hi ha hagut durant segles entre natura i societat a la Serra, i la forma en la que s’ha produït aquesta unió integrant-se completament en el paisatge de la Serra. Ja no podem imaginar la Serra sense margades, camins de ferradura, o sitges de carbones, entre altres.

Diapositiva 4: En aquesta diapositiva apareixen una sèrie d'exemples de la diversitat d'elements i de paisatges de la Serra.

A la primera imatge podem veure un dels tants dels elements patrimonials que hi ha a la Serra. En aquest cas, una barraca de carboner construïda amb la tècnica de pedra en sec (tècnica de construcció on no s'utilitza cap tipus de material per aferrar les pedres) i una sitja.

A la imatge central, veiem una vista general de d'algunes muntanyes. La muntanya que millor es veu a la fotografia és el Puig Major, la muntanya més alta de les Illes Balears. La Serra de Tramuntana proporciona un paisatge impressionant.

També hi podem trobar molta biodiversitat, tant d'animals, plantes, fongs, etc. La imatge que surt a la fotografia és un endemisme de la Serra. És a dir, és una espècie que només creix en un lloc concret de les muntanyes de la Serra i en cap altra banda del món. És per això que és molt important protegir la biodiversitat única de la Serra.

A més hem de tenir en compte que a la Serra també hi viu gent. Selva, Alaró, Sóller, etc. són pobles de la Serra de Tramuntana. El de la foto és el poble de Valldemossa.

Finalment, també és important i curiós remarcar que hi ha un illot de les balears que forma part de la Serra de Tramuntana: Sa Dragonera. A Sa Dragonera hi viu una espècie molt característica: la sargantana.

Diapositiva 5: A més, com sabem, un costat de la Serra de Tramuntana pega a la mar. Aquesta característica fa de la Serra un lloc únic on no només hi predominen les muntanyes, els barrancs, els colls, etc. si no també les cales, els penya-segats, les desembocadures dels torrents, etc.

Diapositiva 6: De fet, en alguns indrets de la costa de la Serra i dels municipis que la integren podem trobar la planta marina *Posidonia oceanica*. Al contrari del que puguem pensar, aquesta espècie és una planta i no una alga. És a dir, com totes les plantes i tal com veiem al dibuix té arrel (rizoma), tija, fulles i flors. La posidònia s'estén al fons de la mar creant praderies.

És important remarcar que és un endemisme mediterrani, és a dir, una planta que només creix a les costes de la Mar Mediterrània.

Diapositiva 7: La posidònia creix a les costes mediterrànies, sobre l'arena i no a molta profunditat, ja que necessita que li arribi la llum solar per fer la fotosíntesis.

És una espècie que creix molt lentament, i per això és tan important intentar conservar-la.

A les imatges de la diapositiva podem veure les zones on hi ha posidònia a la costa mediterrània de la Península i Balears, i en concret a Mallorca. Com podem veure, la badia de Pollença és un punt important de creixement de la planta.

Actualment, s'està fent molta feina en cartografiar les zones de posidònia de la costa, per evitar fondejos a damunt la planta i la seva destrucció.

Diapositiva 8: Perquè és tan important, però, la posidònia?

Per una banda, perquè és l'habitat de molts d'éssers vius marins. Alguns utilitzen les praderies de posidònia com a refugi, altres com a zona per reproduir-se, alimentar-se, etc.

Diapositiva 9: Per altra banda, la posidònia és també molt important pel manteniment de les platges. Segur que tots hem vist posidònia morta damunt l'arena. Aquesta, protegeix l'arena de la platja dels temporals i ajuda a mantenir l'ecosistema. La posidònia morta de l'arena no és brutor i és molt necessària si volem mantenir les platges així com les coneixem

Diapositiva 10: Per acabar, entre d'altres funcions, aquesta planta ajuda a mantenir les aigües transparents gràcies a la retenció que fa de les partícules que queden suspeses a l'aigua.

Diapositiva 11: Per desgràcia en els darrers anys s’ha vist que tant el bon estat de conservació com l’extensió de les praderies està disminuint. Hi ha una sèrie de factors que fan que això passi.

Per una banda, la contaminació de les aigües marines a causa d’abocaments de residus. La utilització de sistemes de pesca que destrueixen les praderies. També l’ancoratge desmesurat de vaixells sobre les praderies, i la construcció d’infraestructures portuàries que modifiquen les corrents.

Ara bé, actualment s’està treballant per disminuir els impactes i intentar posar-hi solució. Per exemple, durant els mesos d’estiu hi ha un sistema de vigilància d’embarcacions perquè no ancorin sobre la posidònia.

Diapositiva 12: Com veiem la posidònia i el seu estat de conservació estan a l’ordre del dia.

De la mateixa manera que hi ha ocasions en que l’estat de conservació de la planta empitjora, també s’està fent molta feina per conservar-la i estudiar-la. No només és important la posidònia, si no tots els beneficis que du associats.